

Горизонти технологій

Кожні ідеї, наукові здобутки лише тоді чогось варті, коли вони впроваджуються у життя. Наразі новітні розробки та відкриття є результатами праці науково-дослідних та виробничих колективів. Думками з цього приводу ми запросили поділитися *заступника директора з наукової роботи приватного підприємства "Кронос Агро", кандидата біологічних наук Федора Семеновича Марченкова.*

Сучасне птахівництво: Федір Семенович, Ви – науковець і почали займатись бізнесом. Як відбувся Ваш перехід від науки до бізнесу?

Федір Марченков: Та я, власне, науку ніколи й не залишав. Мені дуже пощастило у житті. Свого часу багато науковців змушені були залишити науку та забути про свою базову освіту. Я ж у бізнесі займався тим самим, що й до того на кафедрі біохімії Київського університету ім. Т.Г. Шевченка – ферментами, вітамінами, пробіотиками, протипаразитарними пре-

паратими. Із вдячністю згадую своїх наукових керівників.

СП: А коли саме Ви прийняли рішення започаткувати власне виробництво?

ФМ: Мені так здається, що будь-хто з тих, хто займається торгівлею імпортними препаратами, все ж таки мріє по те, щоб налагодити власне вітчизняне виробництво. Особливо у тому випадку, коли йдеться про реа-

лізацію якихось власних ідей та поглядів. Таких людей, як з'ясувалося, достатньо багато. Вони збираються разом та організують стартапи (англ. *Start-up* – запускати) – невеликі колективи, що втілюють інноваційні проекти у життя. Власне з утворення такого стартапу почалося створення ПП "Кронос Агро", де я зараз і працюю. Перевага стартапу полягає у його спрямованості на розробку новітніх технологій за допомогою вже наявної продуктивної ідеї. У більшості випадків, стартапи являють собою невеликі за чисельністю групи. Стартап "Кронос Агро" спочатку складався з трьох спеціалістів, усі мали вищу освіту і досвід наукової, адміністративної та бізнесової роботи.

СП: Ви теж були у його складі?

ФМ: Звісно, був. При цьому чітко усвідомлював, що робота буде тяжкою, у багатьох випадках невдячною, але, що поробиш... Та результат вартий цього! Зараз наше підприємство, що знаходиться у Київській області,

нараховує вже 40 працівників, включно із колективом науково-дослідної лабораторії. Ми пишаємося тим, що ПП "Кронос Агро" є найкращим платником податків у районі та входимо до переліку TOP-100 провідних експортерів Києва та області. Підприємство одним з перших в Україні було сертифіковане по стандарту ISO-9001, а згодом, також по ISO 22000. Вже готуємося до впровадження GMP+, бо цього вимагає сучасне міжнародне законодавство. Завершуємо будівництво другої черги виробництва. ПП "Кронос Агро" спеціалізується на створенні нових видів кормових добавок, засобів дезінфекції та технічних миючих засобів. Директором підприємства є пан Ілля Мартинюк, за фахом він спеціаліст з органічного синтезу. Більшість наших спеціалістів працює у колективі не менше восьми років поспіль, і це стосується навіть технічних робітників, що мешкають переважно у навколишніх селищах. Підприємство має у своєму складі потужну інструментальну майстерню, що дозволяє нам самостійно здійснювати такі складні технологічні операції, як, скажімо, обв'язку ферментів та реакторів. Це не дивно, бо ПП "Кронос Агро" позиціонується як науково-експериментальне підприємство. Ми повинні вміти самостійно робити якомога більше усього того, що стосується розробки та виробництва нашої продукції.

СП: Чи плануєте Ви збільшувати штат фірми?

ФМ: Я не дуже хотів би цього. При збільшенні штату підприємство переходить до адміністративно-бюрократичного типу. Втрачається можливість індивідуального діалогу між співробітниками. І врешті втрачається те найцінніше, з чого саме починалося будівництво фірми – принцип стартапу, коли кожний працівник має індивідуальний характер і талант. Так, я згоден з тим, що у невеликих фірмах немає масштабу, грандіозних обсягів. Але це речі індивідуального сприйняття. Наприклад, "Кронос Агро" є колективним членом Київської торгово-економічної палати, асоціації "Союз птахівників України", Міжрегіонального союзу птахівників та кормовиробників України, Міжнародної школи кормовиробників ОНАХТ. Ми

активно співпрацюємо з Національним університетом біоресурсів і природокористування України, Державним науково-контрольним інститутом ветеринарних препаратів та кормових добавок (м. Львів), Сумським національним аграрним університетом, Харківською державною зооветеринарною академією, Національним науковим центром "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини" (м. Харків), Державною дослідною станцією птахівництва НААН (Борки), Житомирським національним агроекологічним університетом. В офісі компанії ви можете побачити велику кількість грамот і подяк від різних установ. Це переконливо свідчить про повагу і визнання нашої роботи. І, в той же час, ми дуже самокритичні. Розуміємо, що нашому колективу ще багато чого слід зробити та вдосконалити. Співробітники регулярно підвищують кваліфікацію, дехто вчиться у аспірантурі. Наша надія – на талановиту молодь, на патріотів, які не залишили Україну і не виїхали за кордон.

СП: Чи багато теоретичних розробок вдалося впровадити у практику?

ФМ: За тих умов, у яких працює наша фірма, із кожних п'яти теоретичних розробок у практику впроваджується у середньому лише одна. Є низка причин, що перешкоджають злиттю науки та практики. Одна з них – швидкий темп розробки нових технологій у світі і, відповідно, зниження термінів актуальності вже готових власних фірмових проектів. Збільшення кількості та тривалості бюрократичних процедур для реєстрації новоствореної продукції може призвести до того, що на момент оформлення

необхідних дозвільних документів ця продукція стане вже непотрібною для споживачів. Важливим чинником є також собівартість продукції. Українським виробникам доводиться конкурувати з країнами, що підтримують своїх виробників за допомогою нульового мита на імпортовану сировину і високого імпортного мита на готову продукцію з інших країн. Тому нам доводиться імпортувати сировину за високими цінами, а продавати наші товари на експорт – за низькими. Зауважу, що сплата мита здійснюється ще до того, як сировина надійде до виробництва і, відповідно, ще до моменту реалізації готової продукції. Це уповільнює оборот комерційного капіталу, знижує прибутковість бізнесу і конкурентоздатність нашої держави взагалі. Я не кажу вже про такий анахронізм, як ПДВ. До речі, його вигадали у свій час французи, щоб уповільнити занадто швидке зростання своєї економіки. Вважаю, що зростання економіки України є не настільки швидким, щоб його уповільнювати.

СП: Яке рішення цих проблем?

ФМ: Усе залежить від нас, від українців. Зміцнення держави – понад усе. Не керуватися своїми дріб'язковими інтересами, мислити широко, відповідно до світового технологічного розвитку, створювати сприятливі умови для розвитку як великого, так і середнього та малого бізнесу, за рахунок якого фактично живе уся наша країна. Підтримувати науку. Розвивати демократію, відповідно до законодавства ЄС. І тоді успіх прийде неодмінно!

СП: Ми дякуємо Вам, Федоре Семеновичу, за інтерв'ю і бажаємо компанії "Кронос Агро" нових здобутків, успіхів і процвітання! ■

